

Merkitys, arvot ja asenteet

T1 ohjata oppilasta syventämään kiinnostustaan ympäröivään yhteiskuntaan ja yhteiskuntaoppiin tiedonalana			9. lk Kokemuksien pohdinta osana itsearviointia.
S1 Arkielämä ja oman elämän hallinta S2 Demokraattinen yhteiskunta S3 Aktiivinen kansalaisuus ja vaikuttaminen S4 Taloudellinen toiminta			
Laaja-alainen osaaminen	L4 Monilukutaito L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen		
Arvioinnin kohde	Ei käytetä arvosanan muodostumisen periaatteena		

T2 ohjata oppilasta harjaannuttamaan eettistä arviointikykyään liittyen erilaisiin inhimillisiin, yhteiskunnallisiin ja taloudellisiin kysymyksiin			9. lk Kokemuksien pohdinta osana itsearviointia.
S1 Arkielämä ja oman elämän hallinta S2 Demokraattinen yhteiskunta S3 Aktiivinen kansalaisuus ja vaikuttaminen S4 Taloudellinen toiminta			
Laaja-alainen osaaminen	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu L4 Monilukutaito L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen		
Arvioinnin kohde	Ei käytetä arvosanan muodostumisen periaatteena		

Yhteiskunnassa tarvittavien tietojen ja taitojen omaksuminen sekä yhteiskunnallinen ymmärrys

T3 ohjata oppilasta hahmottamaan oikeusvaltion periaatteita, ihmisoikeuksien yleismaailmallista merkitystä sekä syventämään tietojaan suomalaisen oikeusjärjestelmän toiminnasta			9. lk Oppilas paneutuu demokraattisen yhteiskunnan ja oikeusvaltion periaatteisiin Oppilas perehtyy ihmisoikeuksiin ja suomalaisen oikeusjärjestelmään
S2 Demokraattinen yhteiskunta S3 Aktiivinen kansalaisuus ja vaikuttaminen			Tutustutaan demokraattisen yhteiskunnan ja oikeusvaltion periaatteisiin Perehdytään hyvinvointivaltion toimintaan, ihmisoikeuksiin ja niihin liittyviin kansainvälisiin sopimuksiin Perehdytään suomalaisen oikeusjärjestelmän rakenteeseen ja toimintaan
Laaja-alainen osaaminen	L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu L4 Monilukutaito L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän kehityksen rakentaminen		
Arvioinnin kohde	Oikeusvaltion periaatteiden ja toiminnan hahmottaminen		

T4 ohjata oppilasta syventämään ja pitämään ajan tasalla yhteiskuntaa, talouden toimintaa ja yksityistä taloudenpitoa koskevia tietojaan ja taitojaan sekä arvioimaan kriittisesti median roolia ja merkitystä			9. lk Oppilas perehtyy talouden peruskäsitteisiin, ilmiöihin ja keskeisiin toimijoihin Oppilas tutustuu median toimintaan ja seuraa ajankohtaisia yhteiskunnallisia tapahtumia

S1 Arkielämä ja oman elämän hallinta S2 Demokraattinen yhteiskunta S3 Aktiivinen kansalaisuus ja vaikuttaminen			Perehdytään talouden peruskäsitteisiin ja ilmiöihin Pohditaan talouden ja hyvinvoinnin kysymyksiä eri näkökulmista Keskustellaan median roolista yhteiskunnassa Perehdytään oman talouden hallintaan
Laaja-alainen osaaminen	L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot L4 Monilukutaito L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen		
Arvioinnin kohde	Yhteiskuntaa, mediaa, taloutta ja taloudenpitoa koskevat tiedot ja taidot		

Yhteiskunnallisen tiedon käyttäminen ja soveltaminen

T5 rohmaista oppilasta kehittymään yritteliääksi ja vastuulliseksi taloudelliseksi toimijaksi, joka tuntee yrittäjyyttä ja työelämää sekä niiden tarjoamia mahdollisuuksia ja osaa suunnitella omaa tulevaisuuttaan			9. lk Oppilas osaa kuvailla työelämän ja yrittäjyyden yhteiskunnallista merkitystä Oppilas rohkaistuu suunnittelemaan omaa tulevaisuuttaan Oppilas tuntee yrittäjyyden ja työelämän perusasiat
S1 Arkielämä ja oman elämän hallinta S4 Taloudellinen toiminta			Perehdytään yrittäjyyteen, työelämään sekä elinkeinoihin ja ammatteihin Harjoitellaan yrittäjyys- ja työelämätaitoja, myös yhteistyössä koulun ulkopuolisten tahojen kanssa

Laaja-alainen osaaminen	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen L4 Monilukutaito L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen
Arvioinnin kohde	Yrittäjyys- ja työelämätaidot

T6 ohjata oppilasta tarkastelemaan yhteiskunnallista toimintaa sekä eri yhteisöjä ja vähemmistöryhmiä monipuolisesti ja avarakatseisesti.			9. lk Oppilas tarkastelee yhteiskunnallista toimintaa sekä eri yhteisöjä ja vähemmistöryhmiä
S1 Arkielämä ja oman elämän hallinta S2 Demokraattinen yhteiskunta S3 Aktiivinen kansalaisuus ja vaikuttaminen			Tutustutaan eri yhteisöihin ja vähemmistöryhmiin Suomessa Pohditaan ja keskustellaan eri yhteisöjen ja vähemmistöjen merkityksestä yhteiskunnassa
Laaja-alainen osaaminen	L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu L4 Monilukutaito		
Arvioinnin kohde	Eri yhteisöjen ja vähemmistöjen tarkastelu		

T7 ohjata oppilasta ymmärtämään yhteiskunnallisen päätöksenteon periaatteita ja demokraattisia toimintatapoja paikallisella, kansallisella ja Euroopan unionin tasolla sekä globaalisti ja toimimaan aktiivisena, omaa lähiyhteisöäkehittävänä kansalaisena			9. lk Oppilas ymmärtää yhteiskunnallisen päätöksen teon periaatteita ja toimintatapoja paikallisella, kansallisella ja Euroopan unionin tasolla Oppilas pohtii lähiyhteisöjen toiminnan, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämistä Oppilas pohtii omaa rooliaan kansalaisena nyt ja tulevaisuudessa

S1 Arkielämä ja oman elämän hallinta S2 Demokraattinen yhteiskunta S3 Aktiivinen kansalaisuus ja vaikuttaminen			Perehdytään yhteiskunnallisen päätöksen teon periaatteisiin ja tapoihin kunnassa, Suomessa ja Euroopan Unionissa Tutustutaan erilaisiin yhteiskunnallisen vaikuttamisen kanaviin ja keinoihin Harjoitellaan yhteiskunnallisessa osallistumisessa tarvittavia taitoja
Laaja-alainen osaaminen	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen L4 Monilukutaito L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys		
Arvioinnin kohde	Yhteiskunnallisen päätöksenteon periaatteiden hahmottaminen sekä demokraattisten pelisääntöjen ja toimintatapojen tunteminen		

T8 ohjata oppilasta talouden perusteiden ymmärtämiseen, oman talouden hallintaan ja vastuulliseen kuluttamiseen kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti			9. lk Oppilas ymmärtää talouden perusteet Oppilas ymmärtää oman vastuullisen taloudenpidon ja kulutuksen merkityksen Oppilas pohtii kestävän kehityksen periaatteita ja niiden merkitystä taloudessa
S1 Arkielämä ja oman elämän hallinta S4 Taloudellinen toiminta			Perehdytään kansantalouden ja talouspolitiikan perusasioihin Tutustutaan säästämiseen, sijoittamiseen ja kuluttamiseen yksilön ja yhteiskunnan tasolla Perehdytään kestävän kehityksen periaatteisiin

Laaja-alainen osaaminen	L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu L4 Monilukutaito L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen
Arvioinnin kohde	Talouden perusteiden hahmottaminen

T9 ohjata oppilasta laajentamaan yhteiskunnallisia näkemyksiään, osallistumaan yhteiskunnalliseen toimintaan ja keskusteluun sekä käyttämään mediataitojaan ja tietojaan yhteiskunnasta omien käsitystensä muodostamisessa ja kansalaisena toimimisessa			9. lk Oppilas osaa ilmaista perustellun mielipiteensä ja omia näkemyksiään yhteiskunnallisissa asioissa Oppilas osaa käyttää erilaisia osallistumis- ja vaikuttamistaitoja taroituksenmukaisesti
S1 Arkielämä ja oman elämän hallinta S2 Demokraattinen yhteiskunta S3 Aktiivinen kansalaisuus ja vaikuttaminen S4 Taloudellinen toiminta			Perehdytään yksilön vastuisiin, velvollisuuksiin ja oikeuksiin Pohditaan ja keskustellaan yhdessä ajankohtaisista yhteiskunnallisista tilanteista ja tapahtumista Harjoitellaan osallistumis- ja vaikuttamistaitoja Harjoitellaan vuorovaikutus- ja ryhmätyötaitoja koulun arjessa
Laaja-alainen osaaminen	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän kehityksen rakentaminen		
Arvioinnin kohde	Yhteiskunnallinen ajattelu, osallistumis- ja vaikuttamistaidot		